

Grote wolfsklauw (Takkenhoogte, Drenthe), augustus 2019. Foto: Joop Verburg.

Portret van een plant: Grote wolfsklauw

Net als varens en paardenstaarten is Grote wolfsklauw (*Lycopodium clavatum*) een sporenplant. Met uiterst kleine sporen kan ze zich over grote afstanden door de lucht verspreiden. De sporen kiemen op onbegroeide, kale plekkjes die door bodemverstoring ontstaan. Na ontkieming groeit een spore uit tot een zogenaamd prothallium dat ondergronds blijft en niet groter dan 2 cm wordt. In deze fase leeft het van de voedingsstoffen die door “inwonende” saprofytische schimmels vrijkomen bij de afbraak van dood organische materiaal. Na verloop van tijd ontwikkelt het prothallium mannelijke (antheridia) en vrouwelijke (archegonia) voortplantingsorganen. Bij vochtig weer zwemmen de mannelijke geslachtscellen met trilharen naar de eicellen in de archegonia. Na de bevruchting ontwikkelt zich de plant die we bovengronds als Grote wolfsklauw kennen. De ontwikkeling van spore tot plant kan vele jaren vergen. Van de oorspronkelijke pionierssituatie waarin de sporen ontkiemd zijn is dan meestal weinig meer te zien.

De Grote wolfsklauw vormt kruipende, vertakte, altijdgroene stengels, die enkele meters lang kunnen worden. De sporenaren staan aan de top van rechtopstaande, meestal gevorkte zijtakken. De plant wortelt ondiep en kan zich alleen handhaven op plekken die niet sterk uitdrogen.

Dankzij de lange afstandverspreiding met sporen komt ze wereldwijd in nagenoeg alle gebieden met een koel tot gematigd niet te droog klimaat voor. In Nederland groeit ze vooral in het open heidevelden en lichte dennenbossen. Buiten het bos heeft ze een voorkeur voor noordhellingen. Door biotoopvernietiging (ontginning heidevelden) en de overvloedige neerslag van stikstof is het inmiddels een bedreigde soort. De afgelopen droge zomers waren desastreus voor de Grote wolfsklauw en beloven weinig goeds voor de toekomst.

Tekst: Ruud Beringen